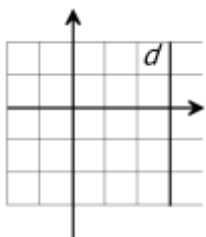

سوال و پاسخنامه فصل ششم ریاضی نهم

۱	<p>درستی جملات زیر را بررسی کنید.</p> <p>الف) نقطه $\begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}$ روی خط $y = x + 4$ قرار دارد.</p> <p>ب) خط $y = 2x + 1$ از مبدا مختصات می‌گذرد.</p> <p>ج) دو خط که دارای شیب مساوی هستند، باهم موازیند.</p> <p>د) عرض از مبدا خط $x - 3y = -12$ برابر با عدد ۴ است.</p> <p>ه) دو خط $x = 1$ و $y = -5$ بر هم عمودند.</p>
۲	<p>جای خالی را با عدد یا عبارت مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) شیب خط $y = 6 - 3x$ عدد -3 می‌باشد.</p> <p>ب) خط $y = 7x + \frac{1}{5}$ محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به عرض $\frac{1}{5}$ قطع می‌کند.</p> <p>ج) شیب خط $3y - 4x = 4$ برابر است با $\frac{4}{3}$</p> <p>د) خط $y = -3$ موازی محور طول‌ها است.</p> <p>ه) معادله خطی که از دو نقطه $\begin{bmatrix} -2 \\ 3 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 1 \\ 4 \end{bmatrix}$ می‌گذرد برابر است با $x = -2$</p>
۳	<p>در پرسش‌های زیر گزینه درست را انتخاب کنید:</p> <p>الف) نقطه $\begin{bmatrix} -2 \\ 1 \end{bmatrix}$ روی کدام یک از خط‌های زیر قرار دارد؟</p> <p>☐ $x = y$ (۱) ☐ $y = -2$ (۲) ☐ $x = -2y$ (۳) ☐ $y = -2x$ (۴)</p> <p>ب) معادله خطی که از نقطه $\begin{bmatrix} 4 \\ -12 \end{bmatrix}$ بگذرد و موازی محور طول‌ها باشد کدام است؟</p> <p>☐ $x = 4$ (۱) ☐ $y = -12$ (۲) ☐ $x = -3y$ (۳) ☐ $y = -3x$ (۴)</p> <p>ج) کدام خط از مبدا مختصات می‌گذرد؟ فرم کلی خط مبدا گذر به فرم $y = ax$ است</p> <p>☐ $y = 4$ (۱) ☐ $2x + 3y = -1$ (۲) ☐ $x = -3$ (۳) ☐ $y = -\frac{3}{4}x$ (۴)</p> <p>د) شیب خط $x + y = 3$ مساوی کدام گزینه است؟ $x + y = 3 \rightarrow y = -1x + 3$</p> <p>☐ ۳ (۱) ☐ -۳ (۲) ☐ ۱ (۳) ☐ -۱ (۴)</p> <p>ه) شیب و عرض از مبدا خط $4x + 2y = -2$ کدام گزینه است؟</p> <p>(۱) شیب ۲ و عرض از مبدا -۱ (۲) شیب -۲ و عرض از مبدا ۱</p> <p>(۳) شیب -۲ و عرض از مبدا -۱ (۴) شیب ۲ و عرض از مبدا ۱</p> <p>و) معادله خط d کدام است؟</p> <p>☐ $y = 3$ (۱) ☐ $x = 3$ (۲)</p> <p>☐ $y = x + 3$ (۳) ☐ $x = y + 3$ (۴)</p>

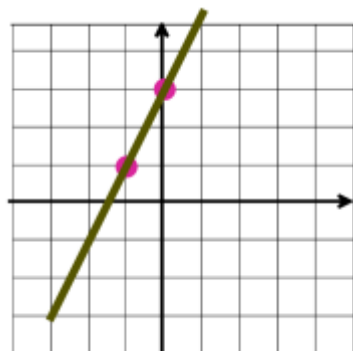
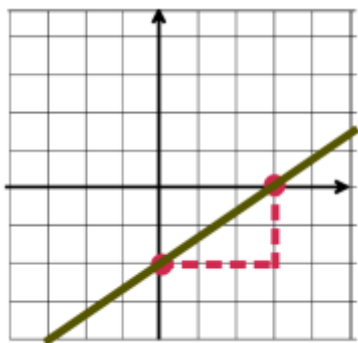
خط های زیر را در صفحه مختصات رسم کنید.

الف) $y = 2x + 3$

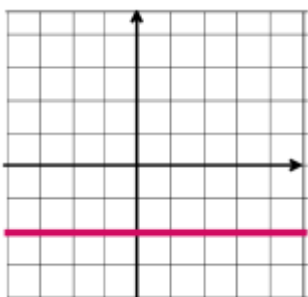
$[2(0) + 3] = [3]$

$[2(-1) + 3] = [1]$

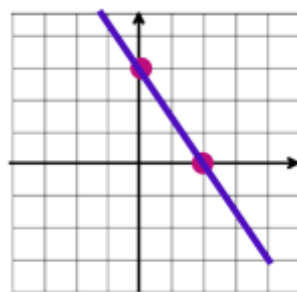
ب) $y = \frac{2}{3}x - 2$

ت) $y = -2$

پ) $3x + 2y = 6$

الف) مختصات نقطه ای به طول ۴ روی خط $y = x - 3$ را به دست آورید.

$y = 4 - 3 = 1 \Rightarrow [4, 1]$

ب) آیا نقطه ی $[-2, -3]$ روی خط $y = 2x + 1$ قرار دارد؟ **بله** چرا؟

چون طبق معادله داریم: $2(-2) + 1 = -3$ و عرض نقطه نیز -3 است

ج) آیا نقطه $[-7, 2]$ روی خط $y = 2$ قرار دارد؟ **خیر** چرا؟ زیرا نقاطی روی خط $y = 2$ قرار دارند که عرضشان عدد ۲ باشد.

با توجه به اطلاعات داده شده ، در هر مورد معادله ی خط را بنویسید.

الف) معادله ی خطی را بنویسید که از مبدا مختصات و نقطه ی $[-4, 3]$ بگذرد.

$y = \frac{\text{اختلاف عرض ها}}{\text{اختلاف طول ها}} x = \frac{3}{-4} x = -\frac{3}{4} x$

ب) معادله ی خطی را بنویسید که با خط $y = 2x - 7$ موازی و محور عرض ها را در نقطه ی ۳ قطع

کند. $y = 2x + 3$

ج) معادله ی خطی را بنویسید که با خط $y - 3x = 11$ موازی و از نقطه ی $[-1, 3]$ بگذرد.

شیب خط ۳ است $\Rightarrow y - 3x = 11 \Rightarrow y = 3x + 11$

پس خط مورد نظر به صورت $y = 3x + b$ است. با توجه به مختصات نقطه مقدار b را به دست می آوریم. $3 = 3(-1) + b \Rightarrow b = 6$

معادله خط : $y = 3x + 6$

الف) شیب خطی که از دو نقطه ی $\begin{bmatrix} 5 \\ 0 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 3 \\ 5 \end{bmatrix}$ می گذرد را به دست آورید.

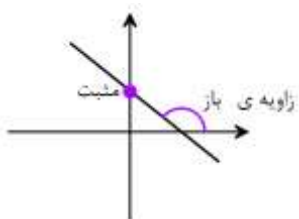
$$\text{شیب} = \frac{\text{اختلاف عرض ها}}{\text{اختلاف طول ها}} = \frac{5 - 0}{5 - 3} = \frac{5}{2}$$

ب) معادله ی خطی که از دو نقطه ی $\begin{bmatrix} 5 \\ 0 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$ می گذرد را تعیین کنید.

$$\text{شیب} = \frac{\text{اختلاف عرض ها}}{\text{اختلاف طول ها}} = \frac{5 - 1}{0 - 2} = \frac{4}{-2} = -2$$

معادله خط: $y = -2x + 5$

ج) در هر مورد از شکلهای زیر علامت شیب و عرض از مبدا خط را تعیین کنی

شیب: منفی

عرض از مبدا: مثبت

شیب: مثبت

عرض از مبدا: منفی

۸ الف) مختصات محل برخورد خط $x + 3y = -2$ با محورهای مختصاتی را به دست آورید.

محل برخورد با محور طول ها یعنی مختصات نقطه ای با عرض صفر: $y = 0 \rightarrow x + 3(0) = -2 \rightarrow x = -2 \rightarrow \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \end{bmatrix}$

محل برخورد با محور عرض ها یعنی مختصات نقطه ای با طول صفر: $x = 0 \rightarrow 0 + 3y = -2 \rightarrow y = \frac{-2}{3} \rightarrow \begin{bmatrix} 0 \\ -\frac{2}{3} \end{bmatrix}$

ب) شیب و عرض از مبدا خط $4x - 3y = -15$ را تعیین کنید.

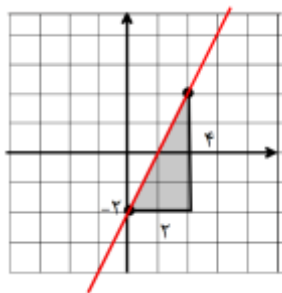
$$4x - 3y = -15$$

$$-3y = -4x - 15$$

$$y = \frac{4}{3}x + 5$$

شیب: $\frac{4}{3}$ عرض از مبدا: ۵

۹ با توجه به خط رسم شده معادله ی آن را بنویسید.

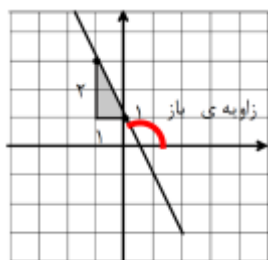
ب)

شیب مثبت و مقدار آن: $\frac{4}{2} = 2$

عرض از مبدا: -۲

$$y = 2x - 2$$

الف) زاویه ی باز و مقدار شیب: $-\frac{2}{1} = -2$

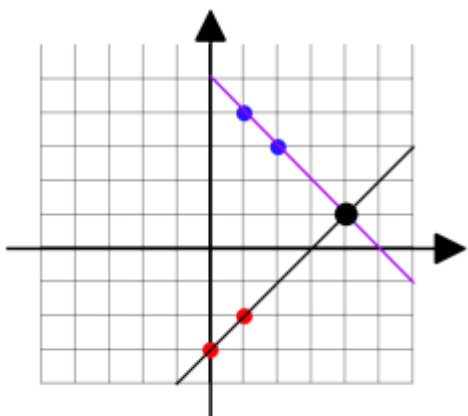

۱: مبدا از عرض

$$y = -2x + 1$$

۱۰ دو خط $y = x - 3$ و $x + y = 5$ را در صفحه ی مقابل رسم کنید. مختصات محل برخورد دو خط را

تعیین کنید.

$$\begin{array}{r|rr} x & 0 & 1 \\ y = x - 3 & -3 & -2 \end{array}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{array}{r|rr} x & 2 & 1 \\ y + x = 5 & 3 & 4 \end{array}$$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 4 \end{bmatrix}$$

مختصات محل برخورد

$$\begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix}$$

سن علی دو برابر سن خواهرش است. اگر مجموع سن آنها ۲۴ سال باشد، سن هر یک را با تشکیل

دستگاه معادلات به دست آورید. **علی ۱۶ ساله و خواهرش ۸ ساله است**

سن علی: x سن خواهرش: y جمع سن آنها: $x + y = 24$
 $x = 2y$
 $x - 2y = 0$
 $x - 2y = 0$
 $-1 \times (x + y = 24) \Rightarrow \begin{cases} x - 2y = 0 \\ -x - y = -24 \end{cases}$

 $-3y = -24$
 $y = 8$
 $x = 2 \times 8 = 16$

دستگاه معادلات خطی داده شده را حل کنید.

$3 \times \begin{cases} 2x + y = 7 \\ x - 3y = -7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6x + 3y = 21 \\ x - 3y = -7 \end{cases}$

 $5x = 14$
 $x = 2$
 $2 - 3y = -7$
 $-3y = -9$
 $y = 3$
 دستگاه جواب: $\begin{bmatrix} 2 \\ 3 \end{bmatrix}$

$-1 \times \begin{cases} x + y = 7 \\ x + 3y = -7 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -x - y = -7 \\ x + 3y = -7 \end{cases}$

 $2y = -14$
 $y = -7$
 $x + (-7) = 7$
 $x = 7 + 7 = 14$
 دستگاه جواب: $\begin{bmatrix} 14 \\ -7 \end{bmatrix}$

$14 \times \begin{cases} \frac{2x}{7} + \frac{y}{2} = 6 \\ x - 3y = -17 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x + 7y = 84 \\ x - 3y = -17 \end{cases}$
 $-4 \times \begin{cases} 4x + 7y = 84 \\ x - 3y = -17 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4x + 7y = 84 \\ -4x + 12y = 68 \end{cases}$

 $19y = 152$
 $y = 8$
 $x - 3(8) = -17$
 $x = -17 + 24 = 7$
 دستگاه جواب: $\begin{bmatrix} 7 \\ 8 \end{bmatrix}$

به روش جایگزینی

$\begin{cases} 2x + y = -1 \\ x = 6y - 7 \end{cases} \Rightarrow 2(6y - 7) + y = -1 \Rightarrow 13y - 14 = -1 \Rightarrow 13y = 13 \Rightarrow y = 1$

$x = 6y - 7 \Rightarrow x = 6(1) - 7 = -1$

دستگاه جواب: $\begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$

سوال و پاسخنامه فصل ششم ریاضی نهم